

ЧАСОПИС КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА

Український науково-теоретичний часопис

Заснований
у жовтні 2001 року

2013/2

Виходить
4 рази на рік

Київський університет права НАН України
Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України

Головний редактор

Шемшученко Ю.С.

Заступник

головного редактора

Бошицький Ю.Л.

Редакційна колегія

Андрійко О.Ф.,
Батанов О.В.,
Вашук О.М.,
Горбатенко В.П.,
Костенко О.М.,
Савчук К.О.,
Семчик В.І.,
Усенко І.Б.,
Ходаківська Т.В. (редактор),
Чернецька О.В.,
Шевченко Я.М.

Іноземні члени редакційної колегії

Райнер Арнольд (Німеччина),
Богуслав Банашек (Польща),
Уільям Батлер (США),
Арнольд Варенвальд (Німеччина),
Ванда Ламм (Угорщина),
Адам Махарадзе (Грузія),
Герберт Шамбек (Австрія)

Рекомендовано до друку
Вченою радою
Київського університету права
НАН України
(протокол № 10 від 27.06.2013)
Вченою радою
Інституту держави і права
ім. В.М.Корецького
НАН України
(протокол № 7 від 04.07.2013)

Передплатний індекс
23994

ISSN 2219-5521

ЗМІСТ

<i>Шемшученко Ю.С.</i> На шляху до оновлення Конституції України	4
<i>Нагребельний В.П.</i> Правовий статус Національної академії наук України та проблеми його вдосконалення	6

Теорія та історія держави і права. Філософія права

<i>Оніщенко Н.О., Львова О.Л., Сунсгін С.О.</i> Права і свободи дитини: вступ до проблеми	13
<i>Лаврик Г.В.</i> Людиномірність політики сприяння розвитку кооперації (кооперативної системи) в Україні	17
<i>Мельник І.А., Мельник А.І.</i> Питання права в депутатській спадщині Юліана Романчука	22
<i>Андреев Д.В.</i> Національні чинники забезпечення дієвості соціально-правової комунікації влади та громади	26
<i>Бедрий М.М.</i> Звичаєве право як об'єкт історико-правових досліджень	30
<i>Осташова В.О.</i> Ефективність правового самовиховання студентської молоді в умовах формування громадянського суспільства в Україні	34
<i>Сацький П.В.</i> Суспільний статус ханських службовців і система кар'єрних заохочень в тюркських державах VI-VII ст.	39
<i>Вовк О.О.</i> Теоретико-правовий аналіз співвідношення понять державної та зовнішньої безпеки	43
<i>Гаврецька М.Й.</i> Правовий режим української мови за конституційними актами Республіки Польща (Другої Речі Посполитої)	48
<i>Гольцова О.Є.</i> Соціальне регулювання та правове регулювання – співвідношення понять	53
<i>Кабанець О.С.</i> Теоретико-правові засади становлення демократії в Україні	57
<i>Капелюшина М.В.</i> Історико-правові дослідження законодавчих засад державного будівництва в Україні (1917-1921 рр.): аналітичний огляд наукового доробку правознавців української діаспори	61
<i>Котенко М.В.</i> Системний спосіб тлумачення правових норм: поняття, ознаки та місце в системі правотлумачення	66
<i>Нечипоренко А.О.</i> Поняття та генезис правоутворення в Україні	70
<i>Холодицький Н.І.</i> Федеральні окружні прокурори Сполучених Штатів Америки: історико-правовий аналіз	74
<i>Хутько Т.В.</i> Становлення судової системи в Таврійській губернії в першій половині XIX ст.	78

Конституційне право та конституційний процес в Україні

<i>Оніщук М.В.</i> Модернізація конституційної юстиції: шляхи удосконалення	84
<i>Батанов О.В.</i> Муніципальна реформа в Україні з позиції доктрини сучасного муніципалізму	89
<i>Ковалко Н.М.</i> Щодо правового статусу Уповноваженого Президента України з прав дитини	94
<i>Гулякевич А.В.</i> Верховенство норм Конституції як основа взаємодії Парламенту Республіки Беларусь і Правительства Республіки Беларусь	97
<i>Толкачова І.А.</i> Підстави набуття громадянства в Україні і країнах СНД	101

Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право

Гринюк Р.Ф., Синкова О.М. Правове забезпечення інформаційного та технологічного аспекту надання адміністративних послуг	106
Голікова К.О. Дисципліна та законність в державному управлінні: поняття та способи їх забезпечення	110
Костецька Т.А. Конституційно-правове регулювання інформаційних прав: деякі термінологічні аспекти	114
Соколенко О.Л. Захист прав громадян як основна функція правової держави	118
Целуйко О.В. Правове регулювання організації судових товарознавчих експертиз та експертних, товарознавчих досліджень в Україні	122
Чуприна Л.М. Правова характеристика поняття «процесу» в бюджетному праві	126
Доманська М.І. Щодо доцільності реалізації принципу колегіального розгляду судом справ про зміну правового статусу фізичної особи	129
Машиєвська К.О. Поняття ділової репутації юридичних осіб в українському законодавстві	132
Меркулова К.О. Нормативно-правове регулювання адміністративно-правових відносин за участю громадських організацій	136
Сіряков О.І. Проблеми унормування процедури відкриття нових автобусних маршрутів у контексті захисту прав підприємців	140
Сонюк О.В. Проблема визначення об'єкта правовідносин у сфері адміністративного судочинства	143
Шарабурина О.О. Новели законодавства України про інформацію з обмеженим доступом	147

Проблеми цивільного та підприємницького права в Україні

Бондар І.В. Способи забезпечення виконання зобов'язання у нотаріальному процесі	151
Гелич А.О. Особливості господарських відносин за участю комерційних банків	154
Коструба А.В. Понимання правопрекращаючих юридических фактов с точки зрения оснований прекращения права собственности: гражданско-правовой аспект	159
Крисань Т.Є. Щодо законних гарантій реалізації права власності фізичних осіб	164
Мариц Д.О. Відшкодування моральної шкоди у договорах обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	169
Матвеев П.С. Проблеми державно-правового забезпечення відносин суб'єктів господарювання з органами Антимонопольного комітету України в контексті інноваційних правовідносин	172
Харченко Г.Г. Акти суб'єктів владних повноважень як підстави виникнення та припинення речових прав	176
Цицачук Н.А. Щодо необхідності прийняття Закону України «Про колективні переговори, договори і угоди»	180
Чернега А.П. Лізингові «крила» цивільної авіації України	185
Головацук А.П. Правове регулювання допоміжних репродуктивних технологій	189
Кубара У.М. Обмеження речових прав на підставі договорів про передачу майна у власність	192
Лозвін В.С. Поняття нежитлового приміщення як об'єкта цивільних прав	196
Макарчук Л.В. Критерії істотності порушення договору як підстави його розірвання	201
Павлюк Н.М. Правовий статус обов'язкових спадкоємців як суб'єктів спадкових прав у Європейських країнах	205
Панченко І.М. Деякі аспекти визнання права власності на об'єкти самочинного будівництва	210
Пастернак В.М. Форма правочину – невід'ємна частина його дійсності	215
Росильна О.В. Історія становлення інституту представництва в господарському процесі	218
Черкасов О.В. Окремі аспекти правовідповідної відповідальності у трудовому праві	223
Каретник О.С. Поняття інформації про фізичну особу (персональні дані) в цивільному праві України	228

Проблеми права інтелектуальної власності

Андрусів У.Б. Проблемні питання охорони майнових прав організацій мовлення у цифрову епоху	232
Ковальова М.В. Деякі особливості патентної охорони промислової власності в Україні та в Європейському Союзі	238
Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні	241
Восводін Б.В. Теорія розпізнавального комерційного оформлення (трейд дрес – trade dress) та її використання в рекламі	245
Очеретна В.В. Деякі питання набуття прав на географічні зазначення	250
Савич С.С. Окремі питання правового регулювання вичерпання виключного права на торговельну марку в Україні	254

Аграрне, земельне та екологічне право

Кулинич П.Ф. Принцип плюралізму форм господарювання у правовому забезпеченні товарного сільськогосподарського землекористування в Україні	258
Бусуйок Д.В. Поняття стандартизації та стандартів в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів відповідно до правової доктрини	262
Гайдай А.М. Видобуток сланцевого газу в Україні: проблеми правової інстиляції	266
Гайдаржи Х.А. Правові особливості реорганізації сільськогосподарського переробного кооперативу	269
Кулинич О.П. Деякі питання визнання права приватної власності на земельні ділянки в Україні в умовах земельно-ресурсної реформи	273
Муравська М.Л. Поняття штучного водного об'єкту як об'єкту правових відносин	277
Семчик О.В. Поняття та зміст механізму реалізації права на землі залізничного транспорту України	281

Кримінальне право та кримінологія

Єні О.В., Матієк Л.Г. Підготовче провадження як елемент судового провадження в суді першої інстанції	286
Мозгова В.А. Поняття та рівні координації діяльності правоохоронних органів із протидії злочинності та корупції	290
Робак В.А. Незаконне поводження з вогнепальною зброєю	294
Ткачук В.Є. Вища освіта як один із чинників запобігання злочинності (на основі результатів дослідження механізму протиправної поведінки осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі)	297
Загіней (Тростюк) З. А. Особливості конструювання законодавчих дефініцій кримінально-правових понять як засобу офіційного тлумачення (на прикладі розділу XVII Особливої частини КК України «Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг»)	300
Яковець І.С. Об'єкт оптимізації процесу виконання кримінальних покарань та його цільова орієнтація	304
Сарнаєвський О.М. Норми про кримінальну відповідальність військовослужбовців у системі кримінального права України	308
Бондарчук В.В. Ризик як правова категорія	312
В'юник М.С. Дотримання вимоги розумності строків при виконанні вироку у Кримінальному процесуальному кодексі України та практиці європейського суду з прав людини	315
Головачак М.М. Строки давності у кримінальному законодавстві України та окремих зарубіжних країн	319
Горбачов Д.М. Сучасні тенденції реформування розділу XVII Кримінального кодексу України	322
Дунонова Т.В. Сучасний стан наукової розробки проблем виконання покарання у виді довічного позбавлення волі	326
Карпенко І.М. Особливості врахування трансформації злочинної поведінки при оцінці дій співучасників злочину	330
Колос О.В. Специфічні ознаки повторності злочинів у теорії кримінального права	336

<i>Марич М.І.</i> Чинники корупції та організованої злочинності в сучасному суспільстві	340
<i>Мірошинченко І.С.</i> Використання зарубіжного досвіду соціально-правового захисту громадян похилого віку від злочинних посягань	344
<i>Птащенко Д.С.</i> Деякі особливості нормативної регламентації уявної оборони в кримінальному праві України	348
<i>Терлецький О.М.</i> Окремі проблеми забезпечення об'єктивності та незалежності судочинства в Україні	351

Правова система України й міжнародне право, порівняльне правознавство

<i>Жукорська Я.М.</i> Відповідальність міжнародних організацій за порушення міжнародно-правових зобов'язань: сучасний стан	356
<i>Протопопова Т.В., Орлова С.В., Дробышевский Д.С.</i> Отражение права на человеческое достоинство в Конституции Франции	361
<i>Отрош М.І.</i> Папа Римський як суверен Держави Міста Ватикан	366
<i>Третьякова В.Г.</i> Про формування провідних елементів міжнародного біоетичного права: глобального біоетичного праворозуміння, глобальної біоетичної правосвідомості, глобального біоетико-правового світогляду та глобальної біоетико-правової культури	369
<i>Грачова В.В.</i> Становлення міжнародно-правових основ антитерористичного співробітництва держав	373
<i>Лев М.О.</i> До питання розуміння визнання іноземного судового рішення в міжнародному приватному праві	378

Гість номера

<i>Махарадзе А.</i> Влияние признаков, находящихся на стороне исполнителя, на ответственность соучастников преступления	382
<i>Маркуш М.А.</i> Організаційно-структурні функції змагальності: системний аналіз	389

Студентська трибуна

<i>Кухот Д.В.</i> Загальна характеристика житлових правовідносин, які виникають в результаті користування житловими приміщеннями у гуртожитках	396
<i>Рябець Н.М.</i> Загальні засади гармонізації господарського законодавства України відповідно до вимог СОТ	399
<i>Шайгарданова В.В.</i> Уніфікація норм міжнародного права	403

Рецензії

<i>Батанов О.В.</i> Сучасний погляд на предмет муніципального права	409
<i>Савчук К.А.</i> Фундаментальний курс міжнародного права охорони культурних цінностей	411
<i>Рудий Н.Я.</i> Сирітські суди крізь призму історико-правового аналізу	412
<i>Бевз С.І.</i> Процедура банкрутства: що нового?	413

Наукова хроніка

XIX Всеросійська науково-практична конференція «Актуальні проблеми екологічного, земельного права і законодавства» (СОФРИНО-19)	415
Міжнародна науково-практична конференція у Словаччині та Угорщині	415
V Міжнародна науково-практична конференція «Захист інтелектуальної власності»	416
Конференція в Інституті правових наук Центру суспільних наук Угорської академії наук	417
XI засідання Комісії Конституційної Асамблеї з питань прав, свобод та обов'язків людини та громадянина	417
КУП НАНУ поглиблює співпрацю з США	417
XV Міжнародний конгрес європейського та порівняльного конституційного права	418
Синергія освітньої діяльності КУП НАНУ та Міжнародної академії економіки і права м. Монтрью (Швейцарія)	419
Меморандум про співробітництво між КУП НАНУ та Університетом м. Сегед (Угорщина)	419
Парламентські слухання на тему: «Стан дотримання прав людини в Україні»	420
Гість КУП НАНУ – Надзвичайний і Повноважний Посол Австрії в Україні Вольф Дітріх Хайм	420
Студенти КУП НАНУ взяли участь у Літній школі «Безпека в небезпеці» в Дипломатичній академії України при МЗС України	421
КУП НАНУ – учасник спеціалізованого Міжнародного форуму з питань інтелектуальної власності (м. Сібіу, Румунія)	421
Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний конституціоналізм: актуальні проблеми теорії і практики»	422
Гість КУП НАНУ – консул Посольства Ісламської Республіки Іран в Україні Мехді Багерпур	422
Літня наукова сесія Варненського вільного університету ім. Чорноризця Храбра	423
«Круглий стіл» «Практика застосування нового Кримінального процесуального кодексу»	423
Візит ректора КУП НАНУ, професора Ю. Бошицького до Грузії	423

Наші ювіляри

50-річний ювілей доктора юридичних наук, професора Леоніда Рябошапка	426
--	-----

Редакційні повідомлення	428
-------------------------------	-----

«Часопис Київського університету права» внесено до переліку фахових видань за спеціальністю «Юридичні науки» (Постановою Президії ВАК України № 1-05/6 від 12.06.02; Постановою Президії ВАК України № 1-05/3 від 14.04.10).

Адреса редакції: 01601, м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4.
Головний редактор: (044) 278-51-55. Редактор: (044) 235-63-24.

E-mail: chasprava@ukr.net

www.kul.kiev.ua

Редактор *Т.В.Ходаківська*. Художник *Н.М.Косяк*
Комп'ютерне макетування: *Г.П.Кондрашин*

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 16356-4828ПР від 19.02. 2010 р.

Підп. до друку 19.07.2013. Формат 60×84 1/8.

Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 49,5. Обл.-вид. арк. 57,5. Наклад 300 прим.

Видання та друк: Київський університет права НАН України. 01601, м. Київ – 1, вул. Трьохсвятительська, 4. Тел. 278-73-11.